ANDIJON VILOYATI

BULOQBOSHI TUMANI

XALQ TA`LIMI

BO'LIMI TASARRUFIDAGI

17-UMUMTA`LIM MAKTABI

IQTISODIY BILIM ASOSLARI FANIDAN

8- SINFLAR UCHUN

NAZORAT VA AMALIY ISHLAR DAFTARI

Buloqboshi   tumanidagi   17 - umumta`lim maktabi   8 – "_____" sinf o'quvchisi

____

____

Sana	Ball	Imzo

1-nazorat ishi 8-sinf iqtisodiy bilim asoslari

1. **Iqtisodiyot qanday qismlardan iborat?**

A) Makroiqtisodiyot va mikroiqtisodiyot
B) Odamlar, tabiat va inshootlar
C) Tovar va xizmatlar
D) Mehnat resusrlari, kapital resurslar, tabiiy resurslar

2. Biror resursdan tejamli foydalanish yoki eng maqbul qaror qabul qilish xislati nima deb ataladi?

A)Maksimallik B) Foydalilik C) Ratsionallik D)Samaralik

3.Bir xil ehtiyojlarni qondirishga mo'ljallangan tovarlar jufti qanday nomlanadi?

A) Bir-birining o'rnini bosuvchi tovarlar
B) O’zaro bog’liq tovarlar
C) Normal tovarlar
D) Past tabaqali tovarlar

4. **Iqtisodiy nazariyaga matematikani tadbiq qilgan alloma kim?**

A)Adam Smit B)Arastu C)Irving Fishshe D)Alfred Marshall

5. **Tanlovning muqobil qiymati ta’rifi to'gri berilgan qatorni toping**

A) Tanlov natijasida voz kechilgan imkoniyatlar ichidan eng katta naflisi
B) Birini tanlaganda qolganlaridan voz kechiladigan imkoniyatlar
C) Cheklangan resurslardan foydalanish imkoniyatlari orasidan birini tanlash
Bir vaqtning o'zida bir necha imkoniyatlardan qisman-qisman foydalanish

6. **Iqtisodiy tizimlar nechta turga bo'linadi?**

A) 3 B) 4 C) 5 D) 10

7. **Iqtisodiyotning asosiy muammosi nima?**

A) Tabiiy resurslarning cheklanganligi
B) Inson ehtiyojlarining cheksizligi
C) Inson ehtiyojlarini qondirish
D) Insonning cheksiz ehtiyojlarini qondirish uchun zarur resurslarning cheklanganligi

8.Iqtisodiyot faniga o‘zining qarashlari bilan katta hissa qo‘shgan Yunon faylasufi Ksenofont yashab o‘tgan yillarni to‘g‘ri berilgan qatorni toping.

A) Eramizdan avvalgi 382 - 332 yillar
B) Milodiy 235 -278 yillar
C) Miloddan avvalgi 425 - 356 yillar
D) Miloddan avvalgi 106 -165 yillar

9.Iqtisodiy jarayonlar qanday ketma - ketlikda joylashadi?

A) Ishlab chiqarish, taqsimot, ayriboshlash, ist’emol
B) Ist’emol, ayriboshlash, taqsimot, ishlab chiqarish
C) Ishlab chiqarish, ayriboshlash, ist’emol, taqsimot
D) Taqsimot, ishlab chiqarish, ist’emol, ayriboshlash

10.Iqtisodiyotning tarkibiy qismlariga nimalar kiradi?

A) Alohida olingan oila, korxona va tarmoqlar
B) Tabiat, odamlar va odamlar tomonidan yaratilgan barcha narsalar
C) Ishlab chiqarish, taqsimot va ayirboshlash
D) Mikroiqtisodiyot va makroiqtisodiyot

11. Inson ehtiyojlarini qondirish maqsadida iqtisodiy ne'matlar yaratish jarayoni nima deyiladi?

A) Ishlab chiqaruvchilar B) Iste'molchilar

C) Ishlab chiqarish omillari D) Ishlab chiqarish

12. Kishilarning bilimi, ish tajribasi qanday resurslarga kiradi?

A) Tabiiy resurslar B) Mehnat resurslar

C) Kapital resurslar D) Tabiiy va mehnat resurslari

13. Iqtisodiyotga oid "Ekonomikos" deb nomlangan birinchi kitob kim tomonidan yozilgan?

A)Ksenofont B)Adam Smit

C)Arastu D)Alfred Marshall

14.Inson iqtisodiy faoliyati orqali yaratiladigan ne'matlar nima deb ataladi?

A) Ta'biiy ne'matlar B)Tekin ne'matlar

C)Iqtisodiy ne'matlar D)Erkin ne'matar

15."Ekonomikos" so'ziningo'zbektilidagima'nosiniko'rsating.

A) Mamlakat miqyosidagi iqtisodiyotni o'rganish

B) Iqtisodiy ne'matlarni yaratish

C) Uy xo'jaligini yuritish san'ati

D) Korxona va tarmoq iqtisodiyotini o'rganish

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Savol: Mehnat taqsimoti va ihtisoslashuvga ta'rif bering

Sana	Ball	Imzo

II nazorat ishi.

1 .Sug’urta nima?

A) Turli xil mol-mulkni kutilmagan muammolardan va zararlardan himoya qilish
B) Insonlarning hayotini kutilmagan vaziyatlardan himoyalash
C) Turli xil kutilmagan holatlar natijasida yuzaga kelishi mumkin bo’lgan moliyaviy muammolardan muhofaza qilish
D) Turli xil kutilmagan holatlarni oldini olishga qaratilgan vosita

2. Bir birlik tovar qiymatining puldagi ifodasi nima deyiladi?

A) To’lov B) Narx
C) Foyda D) Maxsuldorlik

3. Pulning vazifasi xato keltirilgan javobni aniqlang.

A) Muomala vositasi
B) O‘lchov vositasi
C) Tijorat vositasi
D) Jamg‘arish vositasi

4. Bozorqatnashchilariqaysijavobdato’g’riko’rsatilgan?

A) Sotuvchilar, xaridorlar, iste’molchilar
B) Davlat, ishlab chiqaruvchilar, oila-uy xo’jaliklari
C) Korxonalar, iste’molchilar , sotuvchilar
D) Davlat, korxonalar, iste’molchilar, sotuvchilar

5. Korxona va firmalar ehtiyojlari uchun zarur tovar hamda xizmatlar sotiladigan bozor qanday ataladi?

A) Intellektual tovarlar bozori
B) Ishlab chiqarish vositalari bozori
C) Moliya bozori
D) Ishchi kuchi bozori

6. Bozor vazifalarini amalga oshirishda bevosita qatnashmasdan, unga yordam beruvchi, xizmat korsatuvchi korxona, tashkilot va muassasalar qanday nomlanadi?

A) Banklar, firmalar, fond birjalari
B) Sug’urta kompaniyalari, savdo uylari, bojxonalar
C) Bozor infratuzilmalari
D) Transport-aloqa xizmatlari, moliyaviy va huquqiy maslahatxonalar

7 . Birinchi qog'oz pullar qachon va qaerda zarb qilingan?

A) 811 yilda Xitoyda
B) 812 yilda Misrda
C) 812 yil Xitoyda
D) 812 yil Yunonistonda

8. Mo'g'ulistonda pul rolini nima bajargan?

A) Qog'oz pullar B) Choy C)Bug'doy D)Mo'yna va teri

9. Narxning vazifalari qaysi javobda to'g'ri ko'rsatilgan?

A) Bozorni tartibga solish, taqsimlash va rag'batlantirish
B) Axborot berish, tovar qiymatini belgilash
C) Axborot berish, rag'batlantirish va taqsimlash
Bozorni o'rganish, taqsimlash va rag'batlantirish

10. Qaysi mamlakat hududida choydan pul o'rnida foydalanilgan?

A) Xitoy B) Qadimgi Gretsiya C) Rim D) Mo'g'uliston

11. Pulning cheksiz hajmda jamg‘arish mumkin bo‘lgan maxsus tovar ekanini ilk bor ta'kidlagan olim?

A)Arastu B)Ksenofont
C)Adam Smit D)Robert Giffen

12. Pulning o'lchov vositasi vazifasi qaysi qatorda to'g'ri berilgan?

A)Bankka 150000 so'm omonat qo'yildi B)80000 so'mga tufli sotib olindi
QKreditga 100000 so'm olindi D)Uyning narxi 24000000 so'm deb belgilandi

13. Fond birjasi nima?

A)Valyuta bozori B)Mehnat bozori
C)Qimmatli qog’ozlar bozori D)Ulgurji tovarlar bozori

14. Miloddan avvalgi nechanchi asrda mamlakatimizda oltin, kumush zarb qilina boshlangan?

A)IV-III asrlardayoq B)II-IV asrda C)V-VI asrda D)III-IV asrda

15. Qaysiiqtisodiytizimdabarchaiqtisodiymunosabatlarqat'iyrejalarasosidaamalgaoshiriladi?

A) Mahsulotlar iste'molchilarga davlat tomonidan taqsimlanadi
B) Boshqarish bozor Iqtisodiyoti omillari orqali amalga oshiriladi
C) Mamlakatda ishsizlik yo'q
D) Tadbirkorlikka keng yo'l berilgan

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Savol: Bozor va uning turlariga ta'rif bering

____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____
____

Sana	Ball	Imzo

III-nazorat ishi

1. **Maqolni davom ettiring: "Boylik molning ko'pligida emas,"**

A)Aqlning ko'pligida B)Ko'ngilning yumshoqligida
C)Molning ko' pligida D)Ko' ngilning to' qligida

2. **Qaysi javobda faqat davlat mulki keltirilgan?**

A) Supermarket, dorixona, kasalxona, maktab
B) Ko'p tarmoqli poliklinika, tabiiy boyliklar, umumta'lim maktabi va kasb-hunar kolleji
C) Tabiiy resurslar, savdo do'koni, tikuv sexi
D) Sug'urta kompaniyasi, maktab, g'isht zavodi

3. **Reklama so'zining ma'nosi nima?**

A) Yunoncha jar solish, chaqiriq
B) Yunoncha jar solish, baqirish
C) Lotincha jar solish, chaqiriq
D) Lotincha jar solish, baqirish

E) **Jamg'arilgan daromadning moddiy mulkka aylangan qismi va pul mablag'lari qanday nomlanadi?**

A)Inson kapitali B)Boylik C)Moddiy boylik D)Moddiy kapital

4. **Iste'mol savati deb nimaga aytiladi?**

A) Oila daromadlari va erkin xarajatlariga
B) Qondirilisi birlamchi bo'lmagan ehtiyojlar uchun xarajatlarga
C) Oilaning moddiy va nomoddiy ehtiyojlariga
D) Bir kishi iste'moli uchun bir oyda sarf qilinadigan majburiy xarajatlar miqdori

5. **Kafolat muddati yoki ishga yaroqlilik muddati belgilanmagan tovarlar uchun**

iste’molchi tovar sotib olingan kundan boshlab, qancha muddat ichida o’z huquqlarini himoya qila oladi?

A) Kamchiligi aniqlangan vaqtning o’zida
B) 2 yil davomida
C) 2 oy ichida
D) 6 oy ichida

6. Tovar haqidagi ma’lumotlarni tovar yorlig’ida ifodalovchi maxsus belgi nima deyiladi?

A) Firma emblemasi
B) Tovar shtrix-kodi
C) Tovar belgisi
D) Tovar reklamasi

7.Harbirshaxsmulkdorbo'lishgahaqliligiO'zbekistonRespublikasiKonstitutsiyasiningnechanchimoddasidako'rsatilgan?

A)31-modda B) 35- modda C) 36- modda D) 39- modda

8.Xususiylashtirish nima deyiladi?

A) Xususiy mulkni davlat tasarrufiga o’tkazish
B) Davlat mulkini xususiy mulkka aylantirish
C) Umumxalq mulkini davlat mulkiga aylantirish
D) Firma mulkini xususiy mulkka aylantirish

9.Tovarning taklifi unga bo'lgan talabdan yuqori bo'lgan bozor qanday ataladi?

A) Taqchil bozor
B) To'yingan bozor
C) Muvozanatlash bozori
D) Qat'iy bozor

10. Kim iqtisodiy nazariyaga matematikani tatbiq qildi va talab-taklif grafigini tasvirladi?

A) Ibn Sino B) Engel
C) Alfred Marshall D)Jon Meynard Keyns

11. Muayyan narxdagi tovar taklif miqdorining unga bo’lgan talab miqdoridan past bo’lgan bozor qanday nomlanadi?

A) Muvozanatlashgan bozor
B) To’yingan bozor
C) Taqchil bozor
D) Monopollashgan bozor

12. Kelajakda ehtiyojlarni qondirish uchun jamg'arilgan pul nima deyiladi?

A)Jamg'arma B) Sug'urta C) Tadbirkorlik D) Boylik

13. Nima iqtisodiyotni tartibga solib turadi?

A) Tadbirkorlik B) Xususiy mulkchilik C) Bozor D)Raqobat

14.Kundalik turmushda ularsiz yashab bo'lmaydigan birlamchi xarajatlar qanday nomlanadi?

A) Majburiy xarajatlar B) Erkin xarajatlar C) Ijara haqi D) Daromad

15.Xaridorlar o’rtasidagi raqobat nimaga olib keladi?

A) Narxning oshishiga
B) Narxning tushishiga
C) Narx o’zgarmaydi
D) Inflyatsiyaga

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Savol:Talab va taklif qonunlarini yozing

Sana	Ball	Imzo

IV nazorat ishi.

1.Aralash iqtisodiyot tizimda ishlab chiqarish resurslarining bir qismi davlat tasarrufidabo'lib, qolganlari esa kimlar qo'liga o'tadi?

A) Hukumat va davlatga B) Zavod va fabrikalarga
C) Xususiy korxonalar va shaxslarga D) Tuman hokimi va markaziy bankka

2. Finlandiya, NorvegiyavaKanadakabiqatordavlatlardaqaysiiqtisodiytizimhukmsurmoqda?

A)Aralash iqtisodiyot B)An'anaviy iqtisodiyot
C)Markazlashgan rejali iqtisodiyot D)Bozor iqtisodiyot

3..Soliq to'lovchining majbuyatlari qaysilar?

A) Davlat tomonidan belgilangan soliq imtiyozlaridan foydalanish

B) Soliqqa oid masalalar bo'yicha soliq organlaridan zarur maslahatlar va turli ma'lumotlar olish

C) Belgilangandan ortiqcha to'langan soliqlarni qaytarish bo'yicha soliq organlariga murojaat qilish

D) Korxona manzili o'zgargan paytda mahalliy soliq organlarini bu haqda o'z vaqtida xabardor qilish

4.Kapital resurslarga nimalar kiradi?

A)Oltin, kumush va bronza B)Havo, suv va quyosh

C)Bino va inshootlar D) Yer osti va yer usti boyliklari

5..Investitsiyalar deb nimaga aytiladi?

A)Ishlab chiqarish xarajatlari B)Xomashyo xarajatlari

C)O’zgarmas xarajatlar D)Kapital mablaglarni sotib olishga ketgan xarajatlar

6.Progressiv soliq nima?

A) Daromad kamaysa, soliq stavkasi oshadi

B) Daromad oshsa, to’lanadigan soliq stavkasi pasayadi

C) Daromad oshsa, to’lanadigan soliq stavkasi ko’payadi

D) Soliq stavkasi o’zgarmas bo’ladi

7.Ishlab chiqarish kim tomonidan amalga oshirilayotganiga qarab

A) Iste'molchilar uchun tayyor mahsulot ishlab chiqarish

B) Xususiy sektoridagi ishlab chiqarish

C) Ishlab chiqaruvchilar uchun mahsulot ishlab chiqarish

D) Kapitaldan ko'p foydalaniladigan ishlab chiqarish

8.Iste'molchilarda tamakini sotib olishga bo'lgan xoxish, ya'ni talab bo'lmasa, fermer xo'jaliklari tamaki ekmay qo'yishadi. Chunkiunihechkimsotibolmaydivaundanfoydayo'q. Uningo'rnigaesafoydaliroqbo'lgandonekinlarniekishadi. Buqaysiiqtisodiyotgategishli?

A)Aralashiqtisodiyot B)An'anaviyiqtisodiyottizim

C)Markazlashganrejaliiqtisodiyottizimi D)Bozoriqtisodiyoti tizimi

9.Monopoliyaga qarama - qarshi bo’lgan holatni nima deyiladi?

A)Oligopoliya B)Sof monopol bozor C)Raqobat bozoriD)Monopsoniya

10.Sof monopol bozoriga misollar keltiring?

A)Turli maishiy xizmatlar bozori B)Transport xizmati bozori

C)Uyali telefon aloqa xizmati bozori D)Temir yo'l xizmati bozori

11. Regressiv soliq nima?

A) Daromad oshsa, to’lanadigan soliq stavkasi ko’payadi

B) Daromad oshsa, to’lanadigan soliq stavkasi pasayadi

C) Daromad kamaysa, soliq stavkasi oshadi

D) Soliq stavkasi o’zgarmas bo’ladi

12.Milliy pulimiz so‘m qachon joriy qilindi va muomalaga kiritildi?

A)1993 yil 1-noyabrdan B)1994 yil 1-ldan

C)1994 yil 1-avgustdanD)1994 yil 1-ktyabrdan

13.”Monopol faoliyatni cheklash to'g'risida”gi qonunga ko'ra, bozorda sotuvhi firmalarning: Narxlar ustidan o'z nazoratini o'rnatilishi, bu qonunni buzganlar uchun qaysi iqtisodiy jazolar qo'llaniladi?

A) Bozorga kirishi taqiqlab qo'yiladi

B) G'irromlik qilish bilan topilgan foydadan mahrum qilish

C) Qamoq jazosiga mahrum etilishi
D) Ishdan bo' shatiladi

14.Raqobat nima?

A) Bozorda turli firmalar tomonidan ma’lum xaridorlarga aynan bir hil mahsulotni taklif etilishi
B) Bozorda turli firmalar tomonidan ma’lum xaridorlarga turli hil mahsulotni taklif etilishi
C) Bozorda turli firmalar tomonidan ma’lum xaridorlarga mahsulotni taklif etilishi
D) Bozorda turli firmalar tomonidan bir hil mahsulotni taklif etilishi

15.Oligopol raqobat bozoriga misollar keltiring?

A)Poyafzal bozori
B)Muzqaymoq bozori
C)Turli maishiy xizmatlar bozori
D)Umumiy ovqatlanish shoxobchalari bozori

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Savol: Soliqlar va ularning turlari to'risida ma'lumot bering